

(Ів. 1:1-3,14; Кол. 1:16). Ні на мить не перестаючи бути Богом, у призначений час Він відклав славу, яку поділяв з Отцем, і прийняв природу людини (Ів. 17:3-5; Фил. 2:6-11; Кол. 2:9). Після смерті Ісус Христос у тілесному вигляді воскрес із мертвих, з'явився понад 500 людям і був ними впізнаний. Цей факт був дуже важливим для життя й проповіді ранньої Церкви (Лк. 24:39; Ів. 2:19-21; 1Кор. 15:6,14).

На відміну від Біблії, Товариство Вартової Башти заперечує божественність Ісуса Христа і проповідує, що Ісус був створений Богом і до Свого народження на землі в якості досконалої людини носив ім'я Архангел Михаїл. Свідки Єгови вірять, що після смерті Ісуса Бог знищив його фізичне тіло. Ісус воскрес як духовна істота й лише “матеріалізувався” в тілесній подобі, щоб люди могли його побачити. Тепер у небесах він знову носить ім'я Архангела Михаїла.¹³

Спасіння. Біблія вчить, що тільки здійснене Христом викуплення може вирішити проблему людського гріха. Ісус підніс гріхи всіх людей – минулі, теперішні й майбутні – Своїм тілом на хрест (1Пет. 2:24). Будучи досконалим Богом і досконалою Людиною, Він повністю задовольнив за нас вимоги Божої справедливості (Рим. 3:22-26). Таким чином, усі й кожен, хто прийме Його простою вірою (Ів. 1:12; Дії 16:31), отримають прощення, будуть проголошені праведними і знову зможуть спілкуватися з Богом (2Кор. 5:21; Євр. 7:24-26).

На відміну від Біблії, Товариство Вартової Башти проповідує, що лише вибрана група Свідків, відома як “144 тисячі” чи “помазані”, в даний момент має праведність Христову. Тільки 144000 чоловік народжені згори і будуть царювати з Христом у небесах. Переважній більшості інших Свідків Єгови, яких називають “іншими вівцями” чи “великою численністю”, викупна жертва Христа дає лише можливість вічного життя на землі.¹⁴

Крім того, Біблія вчить, що ми спасені однією лише благодаттю, незалежно від діл праведності (Еф. 2:8-9). Ми нічого не можемо додати до свого спасіння, тому що без Христа ми мертві у своїх гріхах (Еф. 2:1,5).

На відміну від Біблії, Товариство Вартової Башти проповідує, що спасіння “залежить від наших діл”. Людина перш за все повинна “прийти за спасінням до організації Єгови”¹⁵, а потім виконувати все, чому вона вчить. Таким чином, основою спасіння вважаються не особисті стосунки з Христом, а належність до організації Свідків Єгови.

Душа і вічна відплата. Біблія вчить, що душа людини продовжує своє свідоме існування після смерті (Іс. 14:9-11; Лк. 16:19-31; Об. 6:9-11). Тих, хто відкинув Божий дар вічного життя, чекає вічна відплата (Мт. 25:41,46; Об. 14:10-11; 20:10,15).

На відміну від Біблії, Товариство Вартової Башти заперечує вічну відплату і вчить, що душа не може існувати поза тілом. Свідки Єгови вірять, що смерть означає кінець всякого розумного існування. Під пеклом розуміється могила, а ті, кого Бог, у кінцевому результаті, засудить, будуть знищені і просто припинять своє існування.¹⁶

Біблія. Біблія вчить, що помазання Святого Духа дає кожному окремому християнину здатність розуміти Боже Слово і правильно застосовувати його в своєму житті (1Ів. 2:27).

На відміну від Біблії, Товариство Вартової Башти вчить, що тлумачити Біблію може тільки воно, і жодна людина не може пізнати істину без допомоги цієї організації.¹⁷

Протиріччя і накладки

Товариство Вартової Башти вважає себе організацією Єгови і єдиним каналом духовної настави, доступної нині.¹⁸ Товариство наголошує, що Біблія – “книга для організації”, й окремі люди не спроможні її зрозуміти, як би щиро вони цього не прагнули. Але як ми можемо довірити свою вічну долю організації, яка, за короткий час свого існування, показала світові таку гірку історію протиріч і накладок у вченнях? Ось лише декілька прикладів вічно змінного богослів'я Вартової Башти:

◆ 1975 року Товариство Вартової Башти вчило, що сіяч із притчі про гірчичне зерно (Мт. 13) – сатана. Того ж року, трохи пізніше, Товариство заявило, що цей сіяч – Ісус.¹⁹

◆ Подібний інцидент повторився 1978 року, коли Товариство Вартової Башти потлумачило фразу “Альфа і Омега” з Об. 22:12-13 як таку, що стосується Єгови, а п'ять тижнів по тому заявило, що в цих віршах мова йде про Ісуса.²⁰

Нездатність Товариства Вартової Башти правильно тлумачити Біблію найбільше ясно видно з накладок, на які багате їхнє вчення. Спочатку вони дотримуються точки зору А, потім проголошують, що Бог дав їм “нове світло”, і стають на позиції Б. Проте надалі вони знову повертаються до вчення А, а в ряді випадків встигають знову змінити його на точку зору Б. Ось декілька прикладів:

Воскресення жителів Содома

1879 – вони воскреснуть;
1952 – вони не воскреснуть;
1965 – вони воскреснуть;
1988 – вони не воскреснуть.²¹

“Господь” в Рим. 10:12-16

1903 – стосується Ісуса;
1940 – стосується Єгови;
1978 – стосується Ісуса;
1980 – стосується Єгови.²²

“Вищі влади” в Рим. 13:1

1916 – стосується правительства;
1943 – стосується Бога Єгови й Ісуса Христа;
1964 – стосується правительства.²³

Висновки

У світлі викладених вище фактів, чи можемо ми довіритись Товариству Вартової Башти? Меншою мірою б разів вони помилково пророкували кінець світу й залякували за допомогою цих пророцтв своїх послідовників. Ця група знову і знову змінювала своє вчення на протиположне тому, чому вчила до цього, але не припиняла стверджувати, що володіє монополією на істину. Чи поєднується це з Божою досконалістю і святістю?

Ми не хочемо висміювати чи принижувати жодного Свідка Єгови особисто; як правило, це щирі й віддані своїй вірі люди. В якомусь сенсі вони більше нагадують овець, що заблукали, ніж хижих вовків, оскільки вони обмануті організацією, за якою стоїть ціла історія лжепророцтв і лжевчень. Свідки Єгови щиро вірять, що, залишивши організацію, приречуть себе на загибель в Армагеддоні. Вони потребують нашої любові й співчуття. Ми хочемо, щоб вони, як і будь-яка інша людина, прийшли до істинного пізнання того, чому вчить Біблія, і розуміння того, що тільки Ісус Христос може гарантувати спасіння. Тільки через особисті взаємини з Ним ми можемо знайти прощення і вічне життя.

Примітки

1 Подумайте над наступними цитатами з видань Вартової Башти: “Єгова використовує лише одну організацію, щоб сьогодні виконувати свою волю. Для того, щоб здобути вічне життя в земному раю, ми повинні приєднатися до цієї організації й служити Богові, як її частина” (“Вартова Башта”, 15 лютого 1983 р., с. 12). “Таким чином, коли від організації Вартової Башти надходить вказівка, ми можемо мудро рушати за нею, прекрасно знаючи, що Єгова поведе нас лише тим шляхом, який принесе нам вічне добро” (“Вартова Башта”, 1 листопада 1990 р., с. 30).
2 Фріц Спрінгмайер. The Watchtower and The Masons, (1990 р.) с. 11

3 Викл. Дж. Дж. Росс. Брошура “Деякі факти про самозваного ‘пастора’ Чарльза Т. Рассела”.

4 Викл. Дж. Дж. Росс. Брошура “Ще більше фактів про самозваного ‘пастора’ Чарльза Т. Рассела”. Заперечуючи мовлене в цій брошурі, Рассел визнав: “Можна сказати, що в словах про чудесну пшеницю є доля істини – по суті, всього одне зерно істини”.

5 Там само. Середня ціна на пшеницю, за даними Мічиганського Університету, на той час складала долар за бушель (35,24 літри).
6 *The Finished Mystery*, Peoples Pulpit Association, 1917 р., с. 485, 258.

7 Викл. Едвард Лодж Курран, доктор філософії. Judge – “for four days” – Rutherford, с. 7; *Literary Digest* від 2 травня 1936 р., цит. за Charles P/ Windle. *The Rutherford Racket*, с. 11.

8 Фред Франц, колишній президент Товариства Вартової Башти, прочитував, що говорив Ратерфорд про свої особисті пророцтва: “Я знаю, що виставив себе всліюком”. Цит. за Реймонд Франц. *Crisis of Conscience*, с. 137.

9 Рэймонд Франц. *Crisis of Conscience*, послання на с. 50.

10 “Вартова Башта”, 15 липня 1976 р., с. 441.

11 Should You Believe in the Trinity?, с. 31.

12 Reasoning From the Skriptures, с. 381; Aid to Bible Understanding, с. 1544.

13 “Вартова Башта”, 15 лютого 1992 р.; Reasoning, с.217, 218.

14 Reasoning, с. 309.

15 “Вартова Башта”, 15 лютого 1985 р., с. 16; 1липня 1947 р., с. 204; 15 листопада 1981 р., с. 21.

16 Reasoning, с. 100, 175.

17 “Вартова Башта”, 1 жовтня 1967 р., с. 587; 1 грудня 1990 р., с. 19.

18 “Вартова Башта”, 1 жовтня 1967 р., с.590.
19 Man's Salvation Out Of World Distress... (1975 р.), с. 208; “Вартова Башта”, 1 жовтня 1975 р., с. 600.

20 “Пробудіться!”, 22 серпня 1978 р., с. 28; “Вартова Башта”, 1 жовтня 1978 р., с. 15.

21 Zion's Watch Tower, 1 липня 1879 р., с. 7; “Вартова Башта”, 1 червня 1952 р., с. 338; 1 серпня 1965 р., с. 479; 1 червня 1988 р., с. 30-31.

22 Zion's Watch Tower, 1 грудня 1903 р., с. 3238; “Вартова Башта”, 1 липня 1940 р., с. 200; 1 травня 1978 р., с. 12; 1 лютого 1980 р., с. 16.

23 Watch Tower, 1 вересня 1916 р., с. 5952; The Truth Shall Make You Free (вид 1943р.), с. 312; “Вартова Башта”, 15 червня 1964 р., с. 20. Товариство Вартової Башти визнало, що ця зміна у вченні вартувала життя багатьом Свідкам Єгови (“Вартова Башта”, 15 листопада 1950 р., с. 441).

Факти про Свідків Єгови

IRR
INSTITUTE FOR RELIGIOUS RESEARCH
1340 MONROE AVE. NW
GRAND RAPIDS, MI 49505-4604 USA
Phone: (616) 451-4562 Fax: (616) 451-8907
E-mail: info@irr.org Internet: <http://www.irt.org>

Адреса для листів:
Центр Апологетичних Досліджень
01001 Київ 1 а/с В-92
E-mail: Ukraine@ApolResearch.org

WEB-сторінка: <http://ApolResearch.org>
(с) 2000 Центр Апологетичних Досліджень

Цей матеріал можна розмножувати за умови, що він буде розповсюджуватися безкоштовно.

Copyright © 2001 Institute for Religious Research

СВІДКИ ЄГОВИ... Багато хто з вас уже зустрічався з ними на порогах своїх будинків, куди вони приходять, щоб розповідати свою “євангелію”. Організація, яку представляють ці люди, називається Товариством Вартової Башти. Вона приділяє особливу увагу передріканню подій останнього часу і вже не раз помилково провіщала дату кінця світу. Товариство Вартової Башти має велику владу над Свідками Єгови, забороняючи їм приймати переливання крові, відзначати Дні народження та свята (в тому числі Різдва і Пасху), грати в шахи і шашки та брати участь у багатьох інших повсякденних справах. Завдяки цій системі суворих заборон Товариство створює між Свідками та іншими людьми стіну відчуження.

ІСТОРІЯ СВІДКІВ ЄГОВИ

Товариство Вартової Башти претендує на роль єдиної організації, яку Бог обрав у наші дні для того, щоб говорити від Його імені й навчати людей Його істині.¹ За вченням Товариства, всі не-Свідки будуть знищені в ході Армагеддону – вияву Божого гніву, який, як загрожує Вартова Башта, вже зовсім близько. Товариство Вартової Башти видає понад 20 млн. примірників своїх журналів на тиждень, а понад 5 млн. Свідків Єгови проповідують вчення, що публікуються в цих виданнях, у 230 країнах світу.

У цій брошурі викладені деякі факти з історії та вчення Свідків Єгови, про які повинен знати кожен.

Запозичені переконання

Рух заснував Чарльз Тейз Рассел (1852-1916). Ще підлітком він зрікся своїх пресвітеріанських коренів і приєднався до більш ліберально настроєної конгрегационалістської церкви (яку згодом теж покинув).² Рассел відкидав божественність Христа і біблійне вчення про пекло та вічну відплату. В нього не було ніякої богослівної освіти, але він

запозичив і використав різні вчення, які користувалися на той час широкою популярністю. Так, наприклад, рух адвентистів вплинув на відмову Рассела од віри в пекло, а невелика група адвентистів, яку очолював Нельсон Х. Барбор, розпалила в ньому цікавість до передрікань кінця світу. Від Барбора Рассел успадкував віру в те, що 1874 року Христос незримо повернувся у світ, а 1914 року цей світ буде зруйнований, і настане Тисячоліття.

Фантастичні ствердження

1879 року Рассел заснував журнал *Zion's Watchtower and Herald of Christ's Presence* (нині широко відомий під назвою “Вартова Башта”) для того, щоб проповідувати своє вчення. Сенсаційні пророкування Рассела про кінець світу притягали до нього людей, і організація зростала.

Незважаючи на нестаток освіти в галузі богослів'я та біблійних мов, Рассел стверджував, що він один володіє істиною, і люто нападав на всі християнські течії. Внаслідок цього служителя найрізноманітніших конфесій почали відкрито викривати лжевчення і сумнівну репутацію Рассела.

Підмочена репутація

Викл. Дж. Дж. Росс опублікував памфлет, що викриває лжевчення Рассела. В памфлеті вказано, що Рассел “ніколи не вчився у Вищих Навчальних закладах, практично нічого не знає з філософії, історичного або систематичного богослів'я і абсолютний невіглах в [біблійних] мовах [тобто в єврейській та грецькій].”³ Рассел безуспішно намагався зупинити розповсюдження цієї небезпечної для нього інформації й подав на Росса до суду за наклеп. Проте Рассел не лише програв цю справу, а ще й викрив себе, сказавши неправду під клятвою, що він знає грецьку мову. В кінці судового розгляду Рассел визнав, що все сказане про нього у памфлеті, – правда.⁴

У 1913 році Рассел безуспішно подав до суду на *Brooklyn Daily Eagle* за наклеп, коли ця газета викрила його шахрайську спробу продавати звичайну пшеницю за нечуваною ціною в 60 доларів за бушель (35,2 літри), називаючи її “Чудо-пшеницею”.⁵

Нездійснені пророцтва

Незважаючи на ці невдачі Рассел продовжував привертати до себе людей своїми фантастичними тлумаченнями пророцтв і повними драматизму попередженнями про те, що Армагеддон вибухне в 1914 році. Коли вказаний рік минув, Рассел змінив дату на 1915 рік. 1916 року Рассел помер, залишивши своїх послідовників у розчаруванні та нерозумінні від пророцтв, що так і не здійснились. Після нього влада над організацією перейшла до рук Джозефа Франкліна Ратерфорда.

Пророцтво заради наживи

Ратерфорд продовжував лякати Свідків Єгови Армагеддоном. Він видав книгу *The Finished Mystery*, в якій передрікав, що 1918 року Бог знищить усі церкви й мільйони їх парафіян, та оголосив, що до 1920 року всі держави поглине анархія.⁶ Ратерфорд вчив, що єдиний спосіб уникнути суду та руйнування, що насувається – це приєднання до Товариства Вартової Башти.

Страх перед Армагеддоном примушував Свідків наполегливо працювати, продаючи книги Ратерфорда та інші видання Вартової Башти. Коли пророцтва про 1918 і 1920 роки провалилися, Ратерфорд у своїй книзі *Millions Now Living Will Never Die* призначив новий термін. Він учив, що Тисячолітнє Царство почнеться 1925 року, коли оживуть старозаповітні святи: Авраам, Ісаак, Яків і Давид. Товариство Вартової Башти навіть побудувало розкішний особняк в іспанському стилі під назвою “Бет-Сарим” (Дім князів), в якому ці воскреслі патріархи нібито мали оселитися. Ну а між тим у цей особняк спокійно переїхав сам Ратерфорд. Під час Великої Депресії, коли рядові

Свідки Єгови невтомно ходили по домівках, продаючи літературу Товариства, і працювали у Вефілі, штаб-квартирі організації за 10-15 доларів на місяць, Ратерфорд роз’їжджав на новенькій дорогій машині.⁷ Через шість років після смерті Ратерфорда (він помер 1942 року) від старозаповітних святих все ще не було ні слуху ні духу, тому Товариство без шуму продало “Бет-Сарим”, згорнувши ще одну ганебну сторінку своєї пророцької історії.⁸

Викривлення Біблії

Під керівництвом Натана Х. Норра (1905-1977) Товариство Вартової Башти тимчасово припинило пророцтва й перемкнулося на іншу стратегію. Оскільки багато вчень Товариства можна було спростувати за допомогою ключових віршів будь-якого вдалого перекладу Біблії, Норр поставив за мету опублікувати іншу Біблію, якою могли б користуватися Свідки Єгови. Ця праця, що отримала назву “Переклад Нового Світу” (ПНС), грубо викривила текст багатьох біблійних віршів в інтересах вчення Вартової Башти. Найяскравішим прикладом таких викривлень був вірш Івана 1:1, який у звичайних перекладах ясно говорив про божественність Ісуса: “Бог було Слово”. Свідки Єгови заперечують божественність Христа, тому в ПНС ця фраза звучить так: “...і Слово було божественним”. Склад комісії, що створила цей “переклад”, утримувався в таємниці – без сумніву, для того, щоб приховати повну відсутність у її членів будь-яких серйозних знань. Ніхто з членів комісії, за винятком Фредеріка Франца, ніколи не вивчав біблійних мов. Франц був головою комісії та мав за плечима дворічний курс грецької мови в Університеті Цинциннаті (який він так і не закінчив). Єврейську мову він учив самостійно.⁹ Після смерті Норра Франц став черговим президентом Товариства Вартової Башти.

Страх і непослідовність

У період із 1960 по 1966 роки темпи зростання організації значно зменшилися. В цій ситуації Товариство Вартової Башти випустило нову

книгу і встановило новий термін кінця світу. У своїй роботі *Life Everlasting in the Freedom of the Sons of God* (1966) віцепрезидент Франц (1894-1992) дійшов висновку, що осінь 1975 року ознаменує початок сьомого періоду людської історії. Товариство було достатньо обережним, щоб не публікувати прямо вираженого пророцтва, але для кожного Свідка Єгови все було і так ясно – Армагеддон скоро розпочнеться. Деякі з них 1974 року навіть продали свої дома, за що отримали схвалення керівництва.¹⁰

Тисячі нових людей ставали Свідками Єгови доти, поки 1975 рік не скінчився. Тоді багатьом стало зрозумілим, що Бог не керує Товариством Вартової Башти, й вони покинули організацію. Керівники Товариства відмовилися визнати, що вони помилилися щодо 1975 року, надавши розчарованим Свідкам Єгови вказівку “змінити точку зору”.¹¹

Мало хто в наш час знає про ці події, й Свідки Єгови продовжують примножуватись, видаючи неймовірну кількість літератури, повної обману. Товариство Вартової Башти вимагає від своїх членів повного послуху і, як і раніше, провіщає, що Армагеддон вже близький і несе неминучу загибель кожному, хто не вступить до організації чи вийде з неї. Незважаючи на своє минуле, повне лжепророцтв і обману, Товариство, як і досі, називає себе єдиним провісником істини.

Випробуйте пророцтва Вартової Башти

Біблія застерігає, що прийдуть багато лжепророків і скажуть, що говорять від імені Бога (Мт. 7:15; Ів. 4:1). Дякуючи Богові, Біблія також пояснює, як викрити цих лжепророків. У книзі Повторення Закону 18:21-22 читаємо, що кожна людина, яка називає себе Божим пророком і яка провістить що-небудь неправильно, – лжепророк. “А коли ти скажеш у серці своєму: “Як ми пізнаємо те слово, якого Господь не говорив?” Що буде говорити той пророк Ім’ям Господа, і не станеться та річ, і не прийде, то це слово, якого не сказав Господь. У зухвалості говорив його той пророк, і ти не будеш боятися його.”

За вченням Біблії, одне-єдине лжепророцтво робить того, хто говорить, лжепророком. Враховуючи це, пророцтва Товариства Вартової Башти щодо 1914, 1915, 1918, 1920, 1925 і 1975 років незаперечно свідчать про те, що ця організація – лжепророк, і що нам слід триматися подалі від обманливих вчень Свідків Єгови.

ВЧЕННЯ СВІДКІВ ЄГОВИ

Коли організація, подібна до Товариства Вартової Башти, називає себе єдиною істинною релігією і єдиним джерелом правильного розуміння Біблії, ми повинні ретельно дослідити її вчення. Якщо ці вчення істинні, їх можна буде знайти в Біблії, вони будуть послідовні й незмінні. Проте Свідки Єгови перекручують багато основоположних вчень Біблії, їх переконання суперечать тому, у що віками вірили християни. Подумайте над наступними зіставленнями.

Небіблійні Вчення

Природа Бога. Біблія вчить, що є лише один істинний Бог (Іс. 43:10-11; 44:6-8). Отець, Син і Святий Дух зображуються окремими одна від одної Особистостями в одному Триєдиному Божестві (Мт. 3:16-17; 2Кор. 13:14). Протягом всього Нового Заповіту Син і Святий Дух нарівні з Отцем незалежно один від одного називаються Богом. Кожен із Них володіє якостями Бога і діє як Бог (Син: Мр. 2:5-12; Ів. 20:28; Євр. 1:8; Святий Дух: Дії 5:3-4; 2Кор. 3:17-18).

На відміну від Біблії, Товариство Вартової Башти заперечує триєдину природу Бога і стверджує, що це вчення було натхненне сатаною. Товариство проповідує, що Єгова, ім’я єдиного істинного Бога, належить одному лише Богу-Отцю. Свідки Єгови також заперечують, що Ісус є Богом (див. наступний розділ). Вони заперечують, що Святий Дух є особистістю і проповідують, що він лише діюча сила Бога, схожа на електрику.¹²

Ісус Христос. Біблія вчить, що Ісус Христос – Бог, що прийшов у тілі, й Творець усього (Ів. 1:1-3,14; Кол. 1:16). Ні на мить не перестаючи бути Богом, у призначений час Він відклав славу, яку поділяв з Отцем, і прийняв природу людини